

Dziennik Chojnicki

codzienne pismo polsko-katolickie połączone z Orędownikiem Powiatowym Starostwa Chojnickiego

Abonament kwartalny na pocztach 75 mk., miesięczny 25 mk.
Ogłoszenia na stronie 5-lamowej 5 mk. od wiersza pety.
Ogłoszenia z Niemiec w walucie niemieckiej.
Adres redakcji i administracji: Chojnice, ul. Chałchowska nr. 18.
Telefon nr. 44.

Rękopisów się nie zwraca. W razie nadzwyczajnych wypadków, np. przeszkód w wydawnictwie, strejków lub innych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa do jakichkolwiek odszkodowań lub do niedostarczonych numerów.

Drukiem i nakładem Wład. Jul. Schreibera w Chojnicach. — Redaktor: Mieczysław Piechowski w Chojnicach.

Nr. 134

Chojnice, środa dnia 15-go czerwca 1921.

Rok 1

Odezw a.

Otrzymujemy następującą odezwę:

Dnia 11 i 12 maja r. b. odbyło się w gimnazjum męskim w Toruniu zebranie wszystkich uczniów, którzy za czasów pruskich byli członkami tajnych organizacji młodzieży polskiej na Pomorzu. Postanowiono na niem wydać pamiętnik, który ma zawierać materiały i dokumenty do historii Towarzystwa Tomasza Zana w byłym zaborze pruskim, ewentualnie innych tajnych organizacji, a więc obejmować między innymi wspomnienia nietylko dzisiejszej filomackiej młodzieży, lecz także tych ze starszego pokolenia, którzy w młodości walczyli w tych organizacjach o utrzymanie polskości. Przecież i wśród naszej młodzieży nie brakło podobnych, jak: Sobolewski, Czeczot, Siezin i inni filomaci wileńscy. Wystarczy wspomnieć o owym sławnym procesie toruńskim, który za język i za udział w tajnych organizacjach skazywał uczniów Polaków na wydalenie z gimnazjum.

Dlatego też zwracają się filomaci gimnazjum toruńskiego do wszystkich b. uczestników wspomnianych organizacji, a także do tych, którzy o tych organizacjach mają jakiegokolwiek wiadomości, z prośbą o rejestrowanie (według załączonego kwestjonariusza) i nadsyłanie wszelkich dokumentów i materiałów do historii tych towarzystw, zwłaszcza zaś cenne byłyby wspomnienia, spisane przez ich byłych członków. Wszelkie pisma w tej sprawie przyjmuje Komitet organizacyjny, złożony z byłych filomatów i członków tajnych towarzystw, a obecnych uczniów gimnazjum pp. Wł. Kowalenko i St. Tync, do których należy się zwracać we wszelkich sprawach. Komitet urządza od 8—1 w poł. i od 4—5 po poł. w klasie VII humanistycznej. Tamże przyjmuje się składki na wydanie pamiętnika. Były Departament Oświaty przy Ministerstwie b. dzielnicy pruskiej i zamożniejsi obywatele przyrzekli pomoc.

Komitet organizacyjny wydania pamiętnika filomatów pomorskich.

Kwestjonariusz.

1) Imię i nazwisko. 2) Adres obecny. 3) Data urodzenia. 4) Zawód obecny. 5) Towarzystwo, do którego należał. 6) Gdzie było to towarzystwo. 7) Kiedy i jak długo należał. 8) W jakim charakterze uczestniczył w organizacji. 9) Czy są w jego posiadaniu dokumenty i akta tow. 10) Kilka danych co do uczestnictwa w towarzystwach. 11) Czy zechciałby opisać swoje wspomnienia z tegoż. 12) Czy ewentualnie wzięłby udział w zjeździe b. uczestników. 13) Rady i uwagi co do podjętej pracy Komitetu gimnazjum toruńskiego.

Sprawy polskie.

Nowy minister spraw zagranicznych.

Warszawa, 12. 6. (Pat.) Naczelnik państwa wystosował do p. prezydenta ministrów następujące pismo: Do Pana Prezydenta Ministrów, w Warszawie. Przyczylając się do wniosku Pańskiego, mianuję p. Konstantyna Skirmunta, posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego przy rządzie królewsko-włoskim ministrem spraw zagranicznych i równocześnie zwalniam pana podsekretarza stanu, Jana Dąbskiego, od tymczasowo poruczonego mu kierownictwa ministerstwem spraw zagranicznych. Warszawa, Belweder, dnia 11 czerwca 1921 r. Podpisano: Naczelnik państwa Józef Piłsudski, prezydent ministrów Witos.

Nowy rektor uniwersytetu.

Kraków, 12. 6. (Pat.) Dziś rektorem uniwersytetu Jagiellońskiego wybrany został poraz trzeci jednomyślnie dr. Estreicher, który jednakże wyboru nie przyjął. Wobec tego w ponownych wyborach wybrano rektorem profesora bakterjologii p. Juliusza Dawkę.

Zjazd harcerzy we Lwowie.

Lwów, 11. 6. (Pat.) W dniach 2 i 3 lipca rb. odbędzie się we Lwowie zjazd harcerzy z udziałem naczelnego harcerza, gen. Józefa Hallera.

Wilno żąda przyłączenia do Polski.

Warszawa, 13. 6. Wczoraj wieczorem odbył się w Wilnie zjazd Związku Ludowo-Narodowego, w którym uczestniczyli delegaci ze wszystkich powiatów Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny. Ref. wygłosił pos. ks.

Lutosławski. Uchwalono rezolucję, domagającą się połączenia z Polską, dalej żąda rezolucja w razie wysłania delegacji do Brukseli, by posłano tylko ludzi z wyboru: członków rad miejskich albo sejmików powiatowych. W końcu zjazd wyraził cześć bohaterskiej ludności Górnego Śląska.

Co się dzieje w świecie?

Zamiary agresywne bolszew.

Praga, 11. 6. (Pat.) Radjo. Z Bukaresztu donoszą, że w ostatnich dniach wojska bolszewickie próbowały przejść przez Dniestr, w czym przeszkodziły im straże rumuńskie.

Aresztowanie niem. komunistki.

Ryga, 10. 6. (EE.) Znana komunistka niemiecka Klara Zetkin, w drodze z Berlina do Moskwy, dokąd się wybrała na zjazd III. międzynarodówki, została w Rydze aresztowana pod zarzutem przewożenia nielegalnej literatury do Łotwy. Po 2 godzinach Klarę Zetkin uwolniono.

Strejk w Anglii.

Londyn, 11. 6. (Pat.) Radjo. Kongres angielski federacji robotniczych postanowił przedłożyć nowe propozycje celem zaprzestania strajku węglowego.

Powstanie na Śląsku.

Komunikat powstańców.

Bytom, 12. 6. (EE.) Niemcy ostrzelali artylerią powstańców ustępujących ze strefy neutralnej. Na Dębówce rzucili 300 pocisków, które zabiły 40 a zraniły 70 powstańców. Niemcy zgromadzili ogromne siły w okolicy Raciborza. Atak Niemców spodziewany jest w ciągu dzisiejszej nocy.

Bytom, 13. 6. (EP) Komunikat powstańczy urzędowy nie pojawił się wczoraj — wskutek zawieszenia akcji bojowej.

Rozp. naczelniej władzy powstańców.

Bytom, (EE.) Naczelnia władza powstańcza wydała rozporządzenie, aby we wszystkich szkołach ludowych była rozpoczęta nauka. Religia, czytanie, historia i śpiewy będą prowadzone w języku polskim.

Dalsze obsadzanie strefy neutr.

Bytom, 11. 6. (Pat.) Wojska koalicyjne zajmują w dalszym ciągu strefę neutralną w ten sposób, że od strony niemieckiej zajmują ją wojska angielskie, od strony polskiej wojska francuskie. Na razie zajmowane są ważniejsze punkty komunikacyjne, powoli zaś obsadzona ma być cała linja. Do starć pomiędzy oddziałami powstańczymi a oddziałami niemieckimi przychodzi tylko tam, gdzie niema jeszcze wojsk koalicyjnych.

„Times“ o utworzeniu „bezpartyjnej“ policji górnośląskiej.

Gdańsk, 12. 6. (Pat.) „Danz. N. Nachr.“ donoszą z Londynu: Górnośląski korespondent „Timesa“ pisze: Największą trudność przedstawia obecnie na G. Śląsku sprawa utworzenia policji. Całe bataljony powstańców polskich przywdzieją mundury zielonej policji. Z chwilą, gdy policja niemiecka, która wspólnie z samoobroną walczyła przeciwko powstańcom polskim, będzie chciała wznowić swoją działalność, wówczas ze strony polskiej podniesie się niewątpliwie krzyk, że kraj został wydany Niemcom. Sprawa utworzenia bezpartyjnych wojsk policyjnych na Górnym Śląsku, jest, zdaniem „Timesa“, najważniejszym problemem, oczekującym komisję międzysojuszniczą.

Haller na czele powstańców.

Berlin, (EE.) Niemieckie gazety donoszą, że w miejsce hrabiego Mielżyńskiego stanął generał Haller na czele powstańców.

Rada Najwyższa zbierze się dopiero w połowie lipca.

Londyn. W miarodajnych kołach tutejszych omawianą jest sprawa wymiany not między Paryżem a Londynem. Rząd angielski zgadza się z francuskim punktem zapatrywania, aby przed podziałem G. Śląska wpraw przywrócić tam zupełny spokój i porządek. Trudno również będzie Radzie Najwyższej zebrać się przed ukończeniem obrad parlamentu angielskiego tj. przed połową lipca.

Korpus ochotników bawarskich odszedł na G. Śląsk.

Gdańsk, 11. 6. (Pat.) Wbrew zarządzeniom rządu niemieckiego ciągle zdążają na G. Śląsk transporty ochotników, których werbunek odbywa się bez przeszkód w Bawarii. Ogłoszono, iż korpus ochotników bawarskich odszedł na front górnośląski.

Wiadomości z bliska i z daleka.

Chojnice, dnia 14 czerwca 1921 r.

— **Sądownictwo.** Egzamin na rejestratora sądowego złożyli dnia 9 czerwca przed komisją egzaminacyjną przy tutejszym sądzie okręgowym kandydaci Gerard Kubiński, Maksymilian Łangowski, Wojciech Meller, Józef Sitarek, Stanisław Welzant z Chojnic i p. Tomasz Kaszubowski z Czerska.

— **Miljonówka.** W sobotnim ciągnięciu miljonówki padła wygrana na numer 0,467,054.

— **Zebranie Tow. „Zgoda“** pod opieką św. Józefa, odbyło się w ubiegłą niedzielę, dnia 12 bm. w sali p. Januszewskiego. Przedewszystkiem przemawiano, aby jednać dla Towarzystwa nowych członków, następnie, aby urządzić wycieczkę i wieczór taneczny dla członków. Wiele osób zapisało się zaraz na członków.

Pewien mówca z zaboru pruskiego wygłosił swą mowę w tych słowach: Szanowne Zgromadzenie! Przyносьcie Wam pozdrowienie od naszych braci, którzy jęczą pod jarzmem pruskim, w tej strasznej niewoli. Proszę was od wszystkich, abyście się starali wyrwać nas Polaków, do ziemi naszej, abyśmy mogli wyemigrować, bo co my od Prusaków cierpiemy, trudno wypowiedzieć. Dziwi mnie bardzo, że tu w Chojnicach nasi wrogowie tak używają, taką mają wolność i swobodę i żyją sobie, jak gdyby we własnym „faterlandzie“ szczęśliwie i dobrze, gdy natomiast nasi bracia Polacy u nich są prześladowani i karani na każdym kroku. Jestem w Chojnicach od paru dni, poznałem stosunki miejscowe i dziwię się bardzo, że ci wrogowie nasi, Niemcy, mają tutaj taką nieograniczoną swobodę. Mówca swą mowę wygłosił ze łzami w oczach, co było treściwym dowodem jego prawdziwego żalu, którego nie był w stanie stłumić w swem rozgoryczonym sercu.

Drugi mówca dowodził, że prawdą jest, iż Niemcy u nas żyją sobie bez najmniejszych ograniczeń — jak pączek w maśle. Tu im wszystko wolno, gdzie się nie ruszysz — wszystko po niemiecku, a u nich w „faterlandzie“, to braciom naszym nasz rodzinny język formalnie cęgami z gardła wyrwywają. Kupcy nasi, Polacy, firmy i instytucje polskie winny zaprzestać wszelkich napisów w języku nie polskim, by Polak wiedział, że idzie za zakupnem do handlu polskiego, bo i poeci z jakiej racji mamy napychać kieszenie tym, którzy są nam solą w oku. Czas już bardzo wielki, by ukrócić tę nikczemną swawolę pruską na naszej rdzennie polskiej ziemi.

Potem część zebranych członków udała się na zebranie Niemców, by wysłuchać, jakie paszkwile ci będą rzucali pod adresem Polaków i na wszystko, co polskie.

— **Ważne dla inwalidów.** Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy komunikuje:

Centralny obóz Podoficerskiej Szkoły Artylerji w Toruniu poszukuje dziesięć sił kancelaryjnych. Podane mają być obsadzone inwalidami wojskowymi. Podanie wraz z własnoręcznie pisanym życiorysem należy nadesłać do Urzędu Rent Wojskowych O. G. Pomorze.

Z Kościerzyny donoszą nam, iż zgłoszenia uczniów do seminarjum męskiego w Kościerzynie na kurs I przyjmuje Dyrekcja od 18 do 27 czerwca. Egzamin wstępny na kurs I i na wyższe kursa odbędzie się 28 czerwca. Po ferjach odbędą się egzamina wstępne 1 września.

Poznań. (Uśmiech fortuny). Wygrana miljonówka z dnia 14 z. m. padła na numer 1,085,701, którego właścicielem jest robotnik p. Piotr Suchorski z Jarocina. Szczęśliwy numer nabyty był w oddziale poznańskim Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, z której właśnie dziś przed południem wygrywający szczęśliwie odebrał swój miljonik, przeznaczając z niego 20 tysięcy mk. na wdowy i sieroty.

Licz. bież.	Data zatwierdzenia	Imię i nazwisko zatwierdzonego	Miejsce zamieszkania	Gmina szkolna	Charakter	Czasokres
1	12.5.21	Nowak, Franciszek	Lęg	Lęg	dozór szk.	6 lat
2	"	Kluczkowski, Józef	"	"	"	"
3	"	Stopa, Jan	"	"	"	"
4	"	Gibas, Anastazy	"	"	rendant	"
5	"	Sikorski, Augustyn	Zamarte	Zamarte	"	"
6	"	Kramm	Pawłowo	Pawłowo	dozór	"
7	"	Sorgatz	"	"	"	"
8	"	Szczepański	"	"	"	"
9	"	Landowski	Lichnowy	Lichnowy	"	"
10	15.5.21	Świetlik, Teofil	"	"	rendant	"
11	"	Fedtko, Józef	"	"	"	"
12	"	Fedtko, Wojciech	"	"	"	"
13	2.6.21	Zaremba	Konarzyny	Konarzyny	dozór	"
14	"	Gospodarek, Jan	"	"	"	"
15	"	Rinka, Leon	"	"	"	"
16	"	Kruth, Jan	"	"	"	"
17	6.6.21	Wysocki, Maksymili.	Czapiewice	Czapiewice	rendant	"
18	"	Lyczkowski, Tomasz	"	"	dozór	"
19	"	Glich	Legbąd	Legbąd	"	"
20	"	Iloffmann, Hilary	"	"	"	"
21	"	Skaczyński	"	"	"	"

Chojnice, dnia 8. czerwca 1921 r.

Starosta.

Kwestia opałowa jest w obecnej chwili bardzo ważną i palącą, ponieważ sytuacja w sprawie dostarczenia węgla opałowego i przemysłowego prawdopodobnie i nadal przedstawiać się będzie niekorzystnie dla powiatu. Możemy jednakowoż przykrewno położyć na zime zapobiedz, jeżeli tylko wszyscy, — tak właściciele pokładów torfu, jak gminy mające zapotrzebowanie, — się do tego odpowiednio zaborą, mianowicie w ten sposób, że właściciele torfowisk z całą energią jaknajprędzej przystąpią do eksploatacji torfu, a miasto i większe gminy wiejskie wcześniej, a najpóźniej do 1. września 1921 r., się z właścicielami torfu celem zawarcia odpowiednich układów skomunikują.

Narazie jest wywóz torfu z powiatu chojnickiego wstrzymany, aby ludność, miasto Chojnice i gminy wiejskie zaopatrzyły się na zimę w materiał opałowy. Czy będziemy mogli i nadal wstrzymać wywóz torfu z powiatu chojnickiego, nie można narazie przewidzieć, ponieważ będziemy poniekąd zmuszeni dostarczyć torfu i dla innych dzielnic Polski. Aby nie wywołać potem rozgorzczenia wśród ludności tutejszego powiatu do władz tutejszych, co do wywozu torfu poza powiat, zaleca się, aby miasto i większe gminy skomunikowały się jaknajprędzej z odpowiednimi właścicielami większych przedsiębiorstw torfowych celem zaopatrzenia się w torf na zimę.

Wydział Powiatowy.

Magistrat miasta Chojnice i wszystkich pp. sołtysów wzywa się niniejszem do natychmiastowego stwierdzenia i doniesienia Starostwu w przeciągu 8 dni po ogłoszeniu niniejszego, czy w odnośnych gminach niżej wymienieni Górnolazacy się znajdują:

1. August Karalus z Mikulczyc, 2. Ryszard Boenisch z Bytomia, 3. Karol Kops z obwodu bytomskiego, 4. Reinhold Wróbel z Friedenshütte, 5. Józef Stania z Hohenlinde, 6. Wincenty Flaczek z Schomburg, 7. Teofil Spallek z Laurahütte, 8. Józef Kosidlak z Schreibersdorf, 9. Teodor Kosidlak z Kochlew, 10. Ernest Gettler z Katowic, 11. Roman Neukirch z Mysłowic, 12. Wilhelm Musiał z Mysłowic, 13. Konrad Mokry z Birkenthal, 14. Paweł Rychta z Mysłowic, 15. Henryk Sojka z Mysłowic, 16. Robert Bielecki z obwodu sycowskiego, 17. Ernest Rymarzyk z Mysłowic, 18. Paweł Tomalla z Boischow.

Negatywny raport konieczny.

Chojnice, dnia 11. czerwca 1921 r.

Starosta.

Za urzędowe ogłoszenia odpowiada Starostwo w Chojnicach.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić pp. kupców manufakturzystów, że z dniem 15. bm. zostanie otwarta w Chojnicach (Pomorze) przy ul. Gimnazjalnej w gmachu „Hotel Priebe“

polsko-chrześcijańska hurtownia manufaktury.

Proszę Szan. firmy o liczne zwiedzenie takowej. Mojem staraniem każdej firmie w mieście jak i na wsi ulżyć pracę zakupów.

Jednocześnie zaznaczam, iż

towary są sprowadzane wprost z fabryk, ceny których są konkurencyjne.

Skład będzie suto zaopatrzony we wszystkie towary pierwszej potrzeby, jak wełniane, półwełniane i bawełniane.

Żywię nadzieję, że Szan. firmy obdarzą mnie zaufaniem i już w dniu otwarcia zechcą pokryć swe zapotrzebowania z mego składu. Pracować będę z każdą firmą na **bardzo dogodnych warunkach.**

Zastrzeżenie: Detalicznej sprzedaży niema, również nie sprzedaje się niefachowcom.

Z poważaniem

H. Szulc.

Skrzynka pocztowa nr. 36.

Nr. telefonu 20.

Obwieszczenie.

Szczepienie przeciw ospie odbędzie się w środę dnia 15. czerwca b. r. w auli szkoły powszechnej w Chojnicach, i to:

pierwszozaszczepieńców od godz. 2 do 3 1/2
wtórozszczepieńców od godz. 3 1/2 do 4
Gimnazjum od godz. 4 1/4 do 5 1/2
Szkoła „ „ „ 4 1/4 „ 5 1/4
szkoła „ „ „ 4 1/2 „ 5 1/4
szkoła „ „ „ 4 3/4 „ 5
szkoła „ „ „ 4 3/4 „ 5
szkoła „ „ „ 5 „ 5 1/4
szkoła „ „ „ 5 1/4 „ 5 1/2
Zakład popraw- „ „ „ 5 1/4 „ 5 1/2
czy Chojnice „ „ „ 5 1/4 „ 5 1/2

Rewizja odbędzie się w środę, dnia 22. czerwca b. r. w tym samym lokalu i o tym samym czasie.

Przymusowemu szczepieniu przeciw ospie podlegają:

1. dzieci, które urodziły się w roku 1920,
2. dzieci, które skończyły lub skończą 7 rok życia,
3. dzieci podlegające wtórnemu szczepieniu a więc które się urodziły w roku 1909 a skończyły 12 rok życia,
4. przymusowemu szczepieniu podlegają wszystkie osoby, które się sprowadziły z byłej Kongresówki i Małopolski, o ile się nie wykazą świadectwem, że były z skutkiem szczepione.

Chojnice, dnia 14. czerwca 1921 r.
Magistrat.

Obwieszczenie.

Wszyscy mężczyźni zamieszkani w obwodzie miasta Chojnice, urodz. w roku 1903 zgłosić się mają od 15. do 17. czerwca b. r. włącznie, przed południem od 8 do 1 godz. celem zapisania do listy poborowej w ratuszu, pokój nr. 3.

Wszelkie papiery legitymacyjne należy przedłożyć.

Niezgłoszenie się zostanie surowo karane.

Chojnice, 13. czerwca 1921 r.
Magistrat.

Na podstawie rozporządzenia Urzędu Emigracyjnego przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej wszelkie czynności specjalnego Komisarza dla spraw ewakuacyjnych przechodzą z dniem dzisiejszym na Etap Urzędu Emigracyjnego w Aleksandrowie.

Wobec tego należy wszelkie wnioski o udzielenie dokumentów podróży na powrót ewakuowanych skierowywać do Etapu Urzędu Emigracyjnego w Aleksandrowie.

(—) Dr. Dandelski
Specjalny Komisarz dla spraw ewakuacyjnych.

Kupujemy każdą ilość

miodu

i płacimy najwyższe ceny.

Hermann Berent Nast.
A. Kaźmierski i Sp.

Kwity wpłacenia

za wpłacone podatki państwowe,

jak ogłoszono w nr. 86 „Orędownika“, są do nabycia

Drukarnia
„Dziennika Chojnickiego“.

Komplet
mebli
dębowych

okazyjnie sprzedam zaraz. Wiadomość **Gabrychówna** w **Starostwie.**

Meble

do sypialni pokoju męskiego i salonu poszukuje

„Informator“

Dom Handl. Pośredniczy
Dworcowa 1.

Młody człowiek

do naszego kanonu zaraz poszukiwany. Takowy musi władać językiem polskim w mowie i piśmie. Do ofert należy dołączyć odpisy świadectw i żądania pensji.

Hermann Berent Nast.
Właśc.: A. Kaźmierski i Sp.

Kupuję

włosy końskie,

i wyrabiam
z nich szczotki.

B. Falk, wyrób szczotek.
Chojnice, Młyńska 14.

Dzielną

książkowa

zaraz lub od 1. lipca poszukiwana. Dd ofert należy dołączyć odpisy świadectw i żądania pensji

Hermann Berent Nast.
Właśc.: A. Kaźmierski i Sp.

Przyjmę

lepszyc panów na stancję.

Wiadomość w eksp. „Dzien. Chojnickiego“ pod nr. 827.

Poszukuję dwie dzielne

pokojuówki

przy wysokiej zasłudze

Hotel Dworcowy.

4—5

umebl. pokoju

z ogrodem poszukuje się na 2—3 miesięcy.

„Informator“

Dom Handl. Pośredniczy
Dworcowa 1.